

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

אחרי

גליון ק"ל

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718-298-3717 ולהקיש 1
בארץ ישראל 072-278-6444 ולהקיש 1
בענגלאנד 0203-874-6800 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל
נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com
ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל
ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

אחרי

תפקידם של מנהיגי ישראל הוא לדאוג לטובת בני ישראל * מעשה הצדקה של החייט שהחזירו למוטב ונפקד בזש"ק * בברית מילה נפעל כפרת עוונות כמו אהרן בבואו אל הקודש * נפל הבית ואשתו ניצלה * פייסו את השעיר לעזאזל ואמרו לו שגם על ידו מתקדש שמו ית' * הקב"ה שוכן אצל מי שאין בו גסות הרוח אף שיש בו עבירות * בזמנינו יכול להיות מסירת נפש ולא יהיה ניכר כלל * הכהן נתן כל עוונות בני ישראל על ראש השעיר * שלחו את השעיר לעזאזל עם איש שממילא הגיע זמנו למות * הרה"ק מבארדיטשוב עורר לתשובה באמרו שישלח אחד לעזאזל * יתודה על השגגות שהביאו אותו לחטוא במזיד * כל איש חייב להתוודות, כי האדם נידון לפי ערך נשמתו * רצון החטא אינו מתכפר ביום הכיפורים * עיקר החיות לקיים המצוות * לעשות מצות ה' בחיות וזריזות * לקיים המצוות בכוונה * האב מכה את בנו ואינו מגרשו מביתו

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ (טז, א).

ראיתי מעשה נפלא המלמדינו מוסר השכל זה, שמנהיגי ישראל עומדים הכן להשפיל את עצמם ולוותר מזמנם היקר, כדי שלדאוג לטובתם של ישראל קדושים.

אחרי השואה האיומה, נפתח מוסד מיוחד לילדים יתומים בעיר בני ברק, על ידי הגאון רבי יוסף שלמה כהנמאן זצ"ל, הרב מפאנאוויטש, שם דאגו לכל מחסורם. בשנת תש"ח, שלש שנים לאחר שהסתיימה השואה, הגיע למוסד ילד בן עשר פליט שואה, שאיבד את הוריו במחנה אושוויץ, ואחד מקרובותיו הצליחה לשמור עליו, והביאה אותו להמוסד של ישיבת פאנאוויטש.

תפקידם של מנהיגי ישראל הוא לדאוג לטובת בני ישראל

בספרי חסידות מבארים שהתורה רמו באומרו 'בקרבתם' לפני ה', סיבת מיתתם של נדב ואביהוא, מחמת שהתקרבו והתדבקו מאוד באור העליון ב"ה, אבל דאגו רק לעצמם שיבואו לקירבת ה', ולא דאגו לקרב שאר אנשים, כמדריגתו של אהרן הכהן שהיה מקרב את הבריות לאביהם שבשמים, ועל כן נענשו במיתה, שלא היו ראויים להיות מנהיגי ישראל, שהרי זהו עיקר תפקידם של מנהיגי ישראל לדאוג תמיד לטובתם של בני ישראל, לטוב להם כל ימי חייהם, ולצרכיהם הגשמיים והרוחניים.

אם הבית (האשה שעבדה שם כאמם של הילדים היתומים) של המוסד קיבלה את הילד באהבה ובחמלה, אבל הילד היה סגור בתוך עצמו, כאשר אכל ארוחת ערב הראשונה, החביא בכיסו פרוסות לחם, בהיותו עדיין שרוי תחת פחד המחנות, ורצה להיות בטוח שכשיקום יהיה לו לחם לאכול, לפני השינה הביאו לו בגדי שינה, אבל הילד הלך לישון מלוכש עם בגדיו ונעליו, ולא הסכים לרחוץ את גופו, כך עברו עליו כמה ימים, שלא הסכים להתרחץ וללבוש בגדים חדשים במשך היום והלילה, רק הלך לישון בבגדיו המלוכלכים ונעליים מלאים בוץ, וכמה שהשתדלו לדבר אל לבו בשפה רכה ולפתותו על ידי ממתקים, לא עלתה בלבם.

היה שם אברך בשם הרב גראנדאוויטש אשר טיפל בילדי המוסד, וגם הוא ניסה את חלקו לדבר על לבו, ולא עלתה בידו. ואפילו כאשר הרב מפאנאוויטש בעצמו שהיה משמש ממש כאביהם של היתומים, והיה מנשק ומחבק אותם, ובכל יום שישי חילק להם כסף לקנות ממתקים לכבוד שבת, שאל את הילד היתום מאב ואם למה אינו מוכן להתרחץ ולהחליף בגדים נקיים, לא רצה הילד לפתוח פיו, אחרי שעברו כמה ימים החליטו שאי אפשר להשאירו במצב כזה, והלכו כולם לשאול בעצתו של הגאון בעל חזון איש זי"ע שהתגורר בסמיכות, החזון איש פנה בפנים מאירות להילד ושאלו: למה אתה לא רוצה להתרחץ?! ואז נפתח סגור לבבו של הילד

וזעק בכאב: אני לא רוצה לפשוט את בגדי מעלי, בכל פעם שפשטתי את בגדי הם גלקחו ממנו, כברגן בעלון ובאשוויץ, תמיד גנבו לי את הבגדים, אם אין לי אב ואם שישמרו לי על הבגדים, אני לא מוריד את בגדי. כל הנוכחים שתקו בתדהמה, קשה היה להם לראות בשברון לבו של הילד היתום האומלל, אשר לא שם מבטחו באיש, עד שהרב מפאנאוויטש יצא לחוץ ופרץ בבכי.

החזון איש פנה להילד ואמר לו: אל תדאג, אם הבית תשמור לך על הבגדים, אבל הילד ענה במרירות: אני לא מאמין לה, וגם כאשר הציע לו שהרב גראנדאוויטש או הרב מפאנאוויטש בעצמו ישמרו לו הבגדים, ג"כ לא האמין להם, אז אמר לו החזון איש: אני אשמור לך על הבגדים, הילד הביט בו כלא מאמין, ושאל: הרב, אתה תשמור לי על הבגדים?! ענה לו החזון איש: כן, בכל חיי לא אמרתי שקר, אני אשמור לך על הבגדים, ואז אמר הילד: אם הרב ישמור לי את הבגדים, אני מוכן.

מיד הביאו להילד בגדי שינה, והילד נכנס לחדר, ויצא אחרי כמה דקות כאשר בגדיו בידו, ומסר אותם אחת לאחת לידו של החזון איש, החזון איש לקחם מידו, ואז חזר הילד למוסד כדי להתרחץ. **החזון איש הביט על הרב מפאנאוויטש ואמר לו בבכי: 'לאמיר זיין די טאטע און די מאמע פון דעם מרדכי' (הבה נהיה האבא והאמא של מרדכי' (ל),**

הגומל חסדים וטובות לאחרים גורם טובה לעצמו, ואציגה נא עובדא נפלאה המראה גודל הטובה שאפשר לזכות כאשר נוהגים בחסד עם אחרים.

בעיר לעמבערג התגורר חייט יהודי, אשר התפרנס מתפירת בגדים בחצרות הפריצים, ימים שלמים היה מסתובב בארמונותיהם בין הפריצים ומשרתיהם, עד שהתחיל להתדרדר בשמירת התורה והמצוות, והבריות ריגנו אחריו שהוא נכשל בעבירות חמורות ביותר, והתרחקו ממנו, כדי שלא יבואו ללמוד מדרכיו.

מעבודתו בכתי הפריצים השתכר החייט יפה, קנה בית נאה, וצבר סכום כסף נכבד לימי זקנה, אבל הוא ואשתו היו חשוכי בנים, עד שכבר אבדו תקוותם להפקד בזרע של קיימא.

ערב אחד בחזרתו מעבודתו, פגש בדרכו יהודי עני לבוש קרעים, שנפל על אם הדרך מחמת הקור הגדול, העני היה קפוא לגמרי, ולא היה יכול לחוסף ללכת, החייט הכיר בו שעוד מעט תצא נשמתו, ונכמרו רחמיו עליו, החייט שהיה מלובש בגדים יפים וחמים, פשט מעליו מעילו והלבישו להעני שרעד מקור, ולקח אותו אל בית מרחץ סמוך, אחרי שהעני רחץ את בשרו במים חמים, ורוחו שבה אליו, התחלף עמו החייט בבגדיו, הוא נתן לעני את בגדיו החמים והיפים, ואילו הוא עצמו לבש על בשרו את הבגדים הקרועים והעלובים של העני, העני הודה לו מאוד

החזון איש הוריד את מעילו, ולקח קערה גדולה, מילא אותה במים, וביחד עם הרב מפאנאוויטש השרה את הבגדים המלוכלכים במים נקיים, הבגדים היו שחורים ממש, ומים עכורים מילאו את הקערה, עד שהוצרכו כמה פעמים להחליף המים, הרב גראנדאוויטש שהיה אברך צעיר, ניסה למנוע מהרבנים הזקנים להתעסק בעבודה הבזויה, אבל הם התעקשו אמרו שזה המצוה שלהם, וכך עמדו שני הצדיקים ושפשפו בידיהם את בגדיו של הילד היתום ועיניהם זולגות דמעות, ואחר שגמרו לכבס את בגדיו תלו אותם על המתלה כדי שיתייבשו, אחרי כחצי שעה הגיע הילד אחרי שרחץ את גופו, ושאל את החזון איש: היכן הם הבגדים שלי?! החזון איש הראה לו שכל הבגדים מונחים לפניו, והם עוסקים כעת לכבס אותם, ואז אמר לו: אני שומר לך על הבגדים, הלילה תישן אצלי. וכך זכה הילד להתחיל חיים חדשים, והתגדל בשנים וזכה להקים בית של תורה.

למדנו מכאן חובתם ותפקידם של מנהיגי הדור, לדאוג לטובת כל אחד מבני הדור, ומי לנו גדול מהחזון איש, אשר סגר את הגמרא לשעה קלה, להתעסק לטובת ילד יתום רך בשנים, כדי להעמידו על רגליו.

מעשה הצדקה של החייט שהחזירו
למוטב ונפקד בזש"ק

ובאמת אפילו פשוטי העם המטיבים לאחרים אינם מפסידים מזה, וכל

על שהציל את חייו, וברכו מעומק לבו
בברכות לרוב.

אחר כך נפרדו השנים, העני פנה לדרכו, ואילו החייט מיהר לביתו, המקום היה רחוק מביתו, וכשיצא מבית המרחץ התחיל להרגיש על בשרו הקור העז, עכשיו הרגיש היטב מה שהרגיש העני כאשר לבש בגדים עלובים אלו, החייט התחיל לרוץ לבית, באותה שעה סיימו בבתי הכנסת בעיר תפילת ערבית, והמוני יהודים מילאו את הרחובות בדרכם לבתיהם, פתאום ראו את החייט רץ ברחוב בבגדים עלובים וקרועים, ושיניו נוקשות מקור, מאחר שלא היה רגיל לבגדים קרועים אלה, נכשל בהם כמה פעמים במהלך ריצתו ונפל לתוך הבוץ, תושבי העיר שהיה בליבם על האיש שסר מהדרך, תמחו למראה החייט שרץ כמשוגע ברחובות העיר מלוכש בבגדים קרועים ומטונפים בבוץ, בכל פעם שנפל עלה שחוק על פניהם של האנשים מסביב, הכל חשבו שנמרפה עליו דעתו.

רועד מקור, חבול בכל גופו, מלוכלך מכף רגל ועד ראש, מושפל ומבוזה, הגיע סוף סוף החייט לביתו, חסר אונים נפל על מיטתו כשהוא מרגיש חולשה גדולה, אבל בלבו הרגיש בשלווה גדולה, מעשה הצלת הנפשות שזכה לעשות היה מחמם את לבו, והרגיש שכדאי היה לסבול את כל הצרות שעבר למען המצוה.

מעשהו של החייט עורר רעש גדול בעולמות העליונים, החייט עצמו

לא ידע כי העני שהציל ממות היה תלמיד חכם גדול וצדיק נסתר, הברכות שבירך את החייט עלו עד למעלה, והתייצבו לזכותו, המלאכים הטובים המליצו זכות על החייט, וביקשו לגמול לו על מעשהו, שיולד לו בן תלמיד חכם, כמאמר הגמרא (שבת כג, ב) האוהב חכמים יהיו לו בנים חכמים, כנגדם באו המקטרגים ואמרו: אמנם מגיע לו בן כזה על מעשהו, אך איך יתכן לתת לחוטא כמותו בן צדיק. בסופו של דבר הוחלט שאכן יזכה החייט לבן תלמיד חכם, אלא שתחילה יהיה עליו להיטהר לגמרי מחטאיו, כדי שהבן שיולד יצא מגוף טהור וקדוש, ונגזר על החייט לחלות תקופה ארוכה, כדי שיסורי המחלה יזכו אותו מכל חטאיו, עד שיהיה טהור כתינוק.

ואכן בבוקר לא היה יכול החייט לקום ממיטתו, קדחת עזה תקפה אותו, וכל איבריו כאבו, שוב לא חזר לעבודתו בבתי הפריצים, שנים רבות שכב על מיטתו מתייסר בייסוריו, בתוך כך שב בתשובה שלמה על כל מעשיו הרעים, היה מרבה באמירת תהילים מתוך לב נשבר וכואב, כך חלפו השנים עד שהחייט הבריא וחזר להיות ככל האדם, אולם עכשיו היה אדם שונה לגמרי מכפי שהיה קודם מחלתו, בידו היה עדיין סכום כסף נכבד שהספיק לפרנסו בכבוד, ועל כן היה יכול להקדיש את חייו לעבודת ה' כבעל תשובה גמור, ובאותו זמן ילדה לו אשתו בן, הבן שהתגלה כבעל כשרונות, אביו מסרו בידו

המלמדים הטובים ביותר, ועשה חיל בלימודיו, עם השנים גדל הילד והיה לצדיק וגאון, כשהתפרסם שמו של המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע נסע אליו, ונעשה אחד מתלמידיו הגדולים.

בִּזְאת יָבֹא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפָר בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת וְאֵיל לְעֹלָה (טז, ג)

המוהל או הסנדק או אחד מהעם אשר באו לברית מילה מעוברי עבירה, ג"כ לא אוכל להתאפק ולעצור קנאתי בתוכי ובקרבי, מבלי לשלוח ידי בהם, אמר לו הקב"ה: כל מי שיהיה במעמד ברית מילה אני מוחל עונותיהם, ובוה נתקררה דעתו וקיבל עליו השליחות, ע"כ. היוצא לנו מזה, שמי שיבא לברית מילה הקב"ה מוחל לו העונות.

והנה תכלית ביאתו של אהרן אל הקודש, היה ג"כ בשביל זה לכפר על בני ישראל שיוזכו לכפרת עוונות, כמו שנאמר וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל, נמצא על ידי שבאים לברית מילה יכולים לפעול מה שפעל אהרן בביאתו אל הקודש. וזהו שאמר במדרש בזאת יבוא בזכות המילה, היינו שהבאים לברית מילה יכולים לבא לתכלית זה שבא אהרן אל הקודש לכפר העונות.

בברית מילה נפעל כפרת עוונות כמו אהרן בבואו אל הקודש

במדרש (ילקוט שמעוני משלי רמז תתקנ"ט) בזאת יבוא אהרן וגו' בזכות המילה.

בספר הרי בשמים מפרש בהקדם הא דאיתא המדרש (מובא בבני יששכר חודש תשרי מאמר ד אות ז) בשעה שעשה הקב"ה את אליהו למלאך הברית, אמר לפניו: רבנו של עולם, אתה יודע שמדתי לקנא קנאות ה', ואם אבוא על ברית מילה, ואבי הילד יהיה מעוברי עבירה ח"ו, לא אוכל להתאפק לשלוח ידי בו לקנא קנאת ה', וע"כ היה טוב שיבחר לשליחות זה מלאך אחר אשר אין בו רוח הקנאה הזאת ולא יגע בבניך, אמר לו הקב"ה: בעבורך אעבור על חטאי אבי הילד ביום הכנסת הברית, ואסלח לו על כל פשעיו, ולא תצטרך לתת את קנאתך בו, אבל בכל זאת לא נחה דעתו של אליהו הנביא ואמר: אולי יהיה

וְהִקְרִיב אֶהָרִן אֶת פֶּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ (מז, ו).

בגמרא (יומא ב, א) וכפר בעדו ובעד ביתו, ביתו זו אשתו.

באומרו על עצמו: דאם איז דער רבי (זהו הרבי), והיה תמוה בעיניו שכך נראה הרבי.

נפל הבית ואשתו ניצלה

בספר מזקנים אתבונן (ח"א דף צ"ה) מביא סיפור נפלא ששמע מהרה"ק הרמ"ח מסלאנים זי"ע, פעם היה יהודי אחד מחסידי ה'גומער איד' הרה"ק רבי יוסף ברוך מנייטשטאט זי"ע (בן הרה"ק בעל המאור ושמש זי"ע), אותו יהודי התגורר תחילה בעירו של הרה"ק, וברבות הימים עקר לעיר אחרת, ובנה לו שם דירה גדולה, פעם אחת חלתה אשתו ולא היה יכול לילך להזכירה לרפואה אצל רבו, כיון שהיה צריך להיות אצל אשתו החולנית, ושלח את חתנו שילך לרבו להזכירה לרפואה, אבל היות וחתנו לא היה חסיד של הרה"ק ולא רצה ללכת, שאל לידידיו מה עליו לעשות, ואמרו לו שחייב אדם בכבוד חמיו, ומה גם שיש בזה ענין של פיקוח נפש, והלך לשם והגיע בערב שבת, וראה איש אחד בלי בגד עליון עומד ונותן הוראות למשרת לעשות כך וכך לשבת קודש, וחשב שודאי הוא הגבאי של הרבי, ושאל: אם יכולים להכנס להרבי, ואמר לו: שכאן אין צריכין לשאול רשות להיכנס להרבי,

ובעת עריכת השלחן בשבת אכל עם הצבור ביחד, ואח"כ הלך לחדרו, ולא ראה על הרה"ק שום עניני התעלות או התלהבות וכדומה, והחליט בדעתו: במח טועים בו ואיננו צדיק, והיה לו עגמת נפש מזה, במוצאי שבת נכנס עם קוויטל והזכיר את החולנית, ואמר לו הרה"ק: איתא במשנה (יומא א, א) ביתו זו אשתו, ולכאורה למה לא יכול להיות בחיפוף? אשתו זו ביתו! והאברך הנ"ל לא הבין פשר דבריו, כשחזר לבית חמיו ראה קהל גדול שנקהלו ליד בית חמיו, והבין שכבר הגיע לאחר מעשה וחמותו נסתלקה לעולמה ר"ל, כשנכנס לבית ראה שחמותו מדברת עם האנשים, וכאילו נתרפאה מחוליה, ולשאלתו על פשר הדברים, סיפרו לו: שהיה כאן דבר פלא, שאחד מכותלי הבית נפל, והפלא הוא שהיה זה אחד מכותלי הבית החזקים, ובאותה שעה שנפל הכותל נתרפאה חמותו מחוליה, ויהי לפלא, ולפליאת הדבר באו אנשי העיר לחזות במראה הנפלא הזה, כאשר שמע את השתלשלות הענינים הבין את פשר דבריו שאמר לו הרה"ק 'אשתו זו ביתו', כוונתו היתה שתמורת הבית שנפל, תנצל האשה ותרפא.

וְלָקַח אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים וְהַעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי ה' פֶּתַח אֹהֶל

מוֹעֵד (טז, ז)

פִּיִּסּוּ אֶת הַשְּׁעִיר לְעֹזָאוֹל וְאָמְדוּ לוֹ
שָׁגָם עַל יְדוֹ מִתְקַדֵּשׁ שִׁמּוֹ יְיָ

הַגֹּאֲוֹן בַּעַל שֶׁבֶט מוֹסֵר זִי"ע בַּסֵּפֶר חוֹט
שֶׁל חֹסֶד, מִפְּרֵשׁ פֶּסוּק זֶה בַּהֲקֵדָם
דְּרִשַׁת הַמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא מִסְעֵי ס"ח) שְׁאֵלִיהוּ
הַנְּבִיאִי אָמַר לְנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם שְׁנֵים
פְּרִים תְּאוֹמִים, וְהַבִּיאוּ שְׁנֵים פְּרִים תְּאוֹמִים
מֵאֵם אַחַת הַגְּדֻלִּים עַל אֲבוֹם אֶחָד, וְהִטִּילוּ
עֲלֵיהֶם גֹּדְלוֹת, אֶחָד לְשֵׁם שָׁמַיִם וְאֶחָד
לְשֵׁם הַבַּעַל, וּבַחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד, הַפָּר
שֶׁל אֵלִיהוּ מִיָּד נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו וְהִלָּךְ, וְאוֹתוֹ
הַפָּר שֶׁעָלָה לְשֵׁם הַבַּעַל, נִתְקַבְּצוּ אוֹתָם
נְבִיאֵי הַבַּעַל וְנְבִיאֵי הָאֱשֵׁרָה לִזְוֹ עִמָּם וְלֹא
יָכְלוּ, עַד שֶׁפֶתַח אֵלִיהוּ וְאָמַר לֵיה: לָךְ
עֲמָהֶם, הִשִּׁיב הַפָּר וְאָמַר לְאֵלִיהוּ לִפְנֵי כָל
הָעָם: אֲנִי וְחִבְרֵי יִצְאָנוּ מִרְחָם אֶחָד, וְגִדְלָנוּ
בַּמַּעֲרָה אֶחָד עַל אֲבוֹם אֶחָד, וְהוּא עָלָה
לְחַלְקוֹ שֶׁל מְקוֹם וְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקִּב"ה מִתְקַדֵּשׁ

עֲלָיו, וְאֲנִי עֲלִיתִי בַּחֲלָק הַבַּעַל לְהַכְעִים אֶת
בּוֹרְאִי, אָמַר לֵיה אֵלִיהוּ: לָךְ עֲמָהֶם וְאֵל
יִמְצָאוּ לִי עֲלִילָה, שֶׁכֶּשֶׁם שִׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקִּב"ה
מִתְקַדֵּשׁ עַל זֶה שְׁעָמִי, כֵּךְ מִתְקַדֵּשׁ עֲלֶיךָ.

לָכֵן צֻוָּה הַקִּב"ה בַּשְּׁעִיר שֶׁנִּפְלַח הַגֹּדֶל
לְעֹזָאוֹל, שֶׁמָּא כִּיּוֹן שֶׁנִּפְלַח חֲלָקוֹ
לְעֹזָאוֹל לֹא יִרְצָה לְהִלָּךְ, כִּמוֹ פֶּר שֶׁל
אֵלִיהוּ, לָכֵן אָמַר וְהַשְּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עֲלָיו
הַגֹּדֶל לְעֹזָאוֹל יַעֲמִיד חַי לִפְנֵי ה', שִׁיעֲמִדוּ
אֹתוֹ חַי לִפְנֵי ה', 'לְכַפֵּר עֲלָיו' כְּלוֹמֵר לִפְנֵי
עֲלָיו, מִלְּשׁוֹן אֲכַפְּרָה פָּנָיו וְגו' (בְּרַאשִׁית לֵב
כ"א), שִׁפְיִיסָהוּ כְּדִי לְשַׁלַּח אֹתוֹ לְעֹזָאוֹל
הַמִּדְבָּרָה, מִשּׁוּם שֶׁאֵם לֹא יִפְיִיסוּהוּ לֹא
יִרְצָה לְהִלָּךְ, בְּרֹאוֹת חֲבָרוּ שֶׁנִּפְלַח חֲלָקוֹ
לִפְנֵי ה', לָכֵן פִּיִּסּוּ אוֹתוֹ שָׁגָם הוּא הוֹלֵךְ
לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁבַעֲבוּרוֹ הָיָה נִמְשָׁךְ טוֹב
לְיִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם שֶׁעַל יְדוֹ הָיוּ סוֹתְמִין פִּי
הַשָּׁטָן מִלְּקַטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל.

וְכָפַר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשָּׁכֵן אֹתָם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם

(טז, ז).

הַקִּב"ה שׁוֹכֵן אֶצֶל מִי שֶׁאֵין בּוֹ גִּסּוֹת
הָרוּחַ אֶפֶס שִׁישׁ בּוֹ עֲבִירוֹת

בַּסֵּפֶר עֶשֶׂר אִוֵּרוֹת (מַעֲרַכַת ז אֹת כז) שֶׁמַּעֲתִי
מִרְבּ מִפּוֹרְסָם, שֶׁפַּעַם אַחַת נִסְעָה

הַרְה"ק מֵאֲפֶמֶת זִי"ע לֹאִיזָה עִיר, וְהַכִּינוּ
עֲבוּרוֹ שְׁתֵּי אֲכֻסִּיּוֹת, שְׁנֵיהֶם הָיוּ גְבִירִים,
שְׁנֵיהֶם הִנְחִיגוּ בֵּיתָם בַּהֲכָשֶׁר וְיִתְרוֹן כְּרָאוּי,
שְׁנֵיהֶם הָיָה לָהֶם דִּירוֹת מְרוּוּחוֹת לְקַבֵּל
בְּבֵיתָם אֹרַח כּוֹה, רַק עַל אֶחָד הָיוּ מְרַנְּנִים

בזמנינו יכול להיות מסירת נפש ולא
יהיה ניכר כלל

הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זי"ע אמר בשם
חותנו הרה"ק מרוזין זי"ע, דכאשר
אמר האור החיים הקדוש זי"ע המאמר
'השכל מושכל' בפרשה אחר, היה לו
עשרה פעמים מסירת נפש. ואמר הרה"ק
מרוזין: היינט קען זיין אז א איד זאל זאגן
'שמע ישראל' און אויך האבן צען מאל
מסירת נפש (כהיום יכול יהודי לומר שמע ישראל
וג"כ יהיה לו עשרה פעמים מסירות נפש). וסיים
הרה"ק ר' יצחק מסקווירא: היינט קען א
איד זיצן אויפן שטול, און פון אינדרויסען
זאל זיך גארנישט דערקענען, און אויך
האבען צען מאל מסירת נפש (בזמנינו יכול
אדם לישב על כסאו, ובחזן לא יראו עליו כלום, ויש לו
עשרה פעמים מסירות נפש). (מובא ילקוט מאורי אור)

עליו בעבירות חמורות, ואותו איש ידע
ערכו, והיה שפל בעיניו, והשני לא היו
מרגנים עליו, רק היה בעל גאווה הנקרא
'שיינער יוד'.

ומסרו להרה"ק לבחור בעצמו האכסניא,
ובחר באותו שהיו מרגנים עליו,
והתאכסן בביתו, ושאלו אותו למעם
הבחירה הזאת, והשיב: אצל פלוני אף אם
אולי הוא נקי מעבירות, אמנם כבר אמר
הקב"ה על בעל גאווה אין אני והוא יכולין
לדור בעולם, ואם כביכול הקב"ה נישט
דארט קיין פלאטץ (להקב"ה אין מקום בביתו),
מכל שכן אני, ואמנם אצל זה שאין בו
גסות הרוח רק שיש בו עבירות, והנה
מפורש בתורה"ק כי אני ה' השוכן אתם
בתוך טומאותם, ואם הקב"ה כביכול יש
לו שם אכסניא, גם אנכי התאכסנתי אצלו.

וּסְמַךְ אֶהְרֵן אֶת שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר הַחַי וְהַתְּוֹדָה
עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל
חַטֹּאתֵם וְנָתַן אֹתָם עַל רֹאשׁ הַשְּׁעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ
עֹתִי הַמִּדְבָּרָה (טז, כא).

מעונות בני ישראל, ובכח השם מ"ב -
שהוא שם הגבורה - מתגבר עליהם,
וכופתם ונותנם על ראש השעיר, ולפיכך
היה נושא השליח את השעיר על כתפו,
כי השעיר לא היה יכול להלך מעצמו
מרב העוונות, דהיינו הקטיגורים שהיו
באים על ראש השעיר בעל כורחם.

הכהן נתן כל עונות בני ישראל על
ראש השעיר

בשפתי כהן על התורה מדקדק בלשון
אומרו 'ונתן' אותם על ראש
השעיר, דאך שייך נתינה על עוונות.
וביאר, שהכהן לקח כל הקטיגורים שנבראו

שלחו את השעיר עם איש שהגיע זמנו
למות

המפרשים מדקדקים מהו הביאור של
'איש עתי', והחזקוני מביא
בשם המדרש, 'עתי' פירושו איש שהגיע
עתו למות באותה שנה, כי הנושא את
השעיר לא היה מוציא את שנתו, ולכן היו
בוררין על פי חכמת המזלות איש שהגיע
זמנו למות באותה שנה, (המדרש מוכא ג"כ
במהרש"א יומא סו, ב, ובכלי יקר בפסוק כב).

הרה"ק מבארדיטשוב עורך לתשובה
באמרו שישלח אחד לעזאזל

בספר גדולת הצדיקים (ח"ב אות נא) מביא
מעשה נורא איך שהרה"ק
מבארדיטשוב זי"ע עורך כל הציבור
לתשובה שלימה, שפעם בשבת תשובה
בעת הדרשה בבית הכנסת אמר בזה"ל:
שני אנשים יש בדור הזה שעושים עובדא
דאהרן הכהן, עמד במקום שעמד וכו',
ואני אחד מהשני אנשים האלו, לזאת אם
אתם עושים תשובה מה טוב, ואם לאו
ח"ו אזי אבחר מכם אחד לשעיר המשתלח.
וכל האנשים שהיו בבית הכנסת התחילו
לבכות בבכיה רבה על הדברים האלה,
ושבו כולם באמת ובלב שלם.

יתוודה על השגגות שהביאו להמזידות

בספר חסד לאברהם, מהרה"ק ר' אברהם
ישכר בער מראדאמסק זי"ע (כנו
וממלא מקומו של הרה"ק בעל תפארת שלמה

מראדאמסק זי"ע), מפרש אומרו והתוודה עליו
את כל עוונות בני ישראל ואת כל פשעיהם
לכל חמאתם, דהנה מצינו שאין האדם בא
לעבירות במזיד בתחילה, רק בראשונה
היצר הרע מביא לאדם שיעשה עבירה
בשוגג, ומתוך כך יש לו שליטה עליו
שהאדם יחטא גם במזיד. וזהו כוונת התורה
והתוודה עליו את כל עוונות בני ישראל
ואת כל פשעיהם לכל 'חמאתם', חטא
היינו שוגג, והיינו שיתוודה על העוונות
והפשעים אשר המה לכל חמאתם,
שהחמאים בשוגג הביאו אותו לעוונות
ולפשעים.

כל איש חייב להתוודות, כי האדם
נידון לפי ערך גשמתו

החיד"א ז"ל במדבר קדמות (מערכת וי"ו)
כתב בענין וידוי: חסיד אחד
אמר להרמב"ם: שלא היה רוצה להתוודות
ביום הכיפורים כסדר הוידוי המסודר,
שהוא יודע שלא חטא באלה, ואין לדבר
שקר לפני המלך. והשיבו הרמב"ם: אלו
ידעת אתה הנלכב, כמה חומר עבודת ה'
יתעלה, וכמה צריך לעבוד האלוה הזה,
והיית מקיף (משיג) מהו העבודה הראויה
והמוכרחת לאדון הזה, היית יודע בודאי
שאין כל יום שאין אתה עושה את
כל האמור בוידוי, ועוד נוסף כהנה
וכהנה. וכל אדם נדון לפי גודל חכמתו,
שהרי מצינו שדוד המלך נכתב עליו עון
אשת איש, והיא היתה מגורשת מאוריה,
ועון הריגתו אף כי היה חייב מיתה, ועון
ציצית של המלך שאול, אף כי היה רודפו

והיה חייב מדין רודף מדין מחתרת, וכל כיוצא בזה, לפי מה שהוא האדם כן משפטו ושאיתו, ואף על דבר זה שדברת עתיד אתה ליתן את הדין, עד כאן אמרי קדוש. (זה מצאתי בכתיבת יד מכמה"ר חיים סאראנוסי ז"ל מבני בניו של הגאון הקדוש מהר"ר יוסף סאראנוסי זצ"ל בעל הנס, וכמהר"ח הנזכר שמע מהרב הגדול מהר"ר אברהם סכנרדי זלה"ה ששמע מפי סופרים איש מפי איש מפי הרמב"ם זצ"ל).

ומביא עוד בענין הוידוי: רבינו האר"י זצ"ל כתב שהוא מתודה עליו ועל כל בני ביתו ועל כל שהוא משרשי נר"ן (נ"ר ר' נח נ'שמה) שלו. ועוד כי כל ישראל ערבים, והוא נענש על מה שחטא חבירו, בסוד כל ישראל ערבים זה לזה, כי כל ישראל הם גוף אחד, ולכן הוידוי לשון רבים.

הרי מזה שאין אדם יכול לפטור עצמו מאמירת הוידוי, שהוא חייב להתוודות על כל אלה הדברים, א' כי אינו משיג שבאמת חטא בכל אלה, ולפעמים דבר קטן נחשב בשמים כעון גדול, שכל אדם נדון לפי חכמתו וערך נשמתו, ב'. צריך להתוודות על בני ביתו ומי שיש לו שייכות לגופו ונשמתו. ג'. צריך להתוודות על חטאים של אחרים מדין ערבות.

ומסיים החיד"א: ודבריו חיים וקיימים, ובזה יובנו כמה ענינים קשים שמצינו במאמרי רז"ל ובדברי רבינו האר"י זצ"ל, ודרך כלל לימדונו רז"ל ואמרו: שהקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה, וכמה כלול במלות קצרות אלו. והטעם הוא פשוט, שלתוקף זוהר בהירות עליונות נשמתם, אפילו פגם כל שהוא עושה רושם וטעון ליבון.

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר עֲלֵיכֶם לְמַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּתְהַרְוּ (טו, ל)

רצון החטא אינו מתכפר ביום

הכיפורים

מובא בספר נהרי אש, מהגה"ק ר' שמעון מזעליחוב זי"ע הי"ד, שבימי נעוריו שאלו אותו שאלה גדולה: מדוע מיד עם צאת יום הכיפורים מתפללים 'סלח לנו', מדוע כל ישראל אינם בגדר צדיקים גמורים, הלא נתכפרו להם כל עון וכל

חטאת, והם נקיים מכל חטא ופגם. וענה להשואל: יום הכיפורים מכפר דווקא על החטא שיצא לפועל במעשה, או אפילו על המחשבה, כדכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם למהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו. אבל שורש החטא, הרצון שבלב לא נתכפר כלל, כי גם למחרת יום הכיפורים נשאר הרצון כמו לפני יום הכיפורים.

והוסיף ואמר: צדיק נקרא מי שלבו חלל בקרבו, ויצרו נהפך לטוב, עד שאין בו גם את 'שורש החטא', אמנם לדבר כזה צריכים לעבוד עבודה גדולה בתורה ובקדושה יתירה, כדי לזכות לכך לפי שורש נפשו.

ועד"ז הוסיף לבאר הא דמבואר בגמרא (פנהרין סד, א) שאנשי כנסת הגדולה בטלו את יצרא דעבודה זרה, היינו שבטלו רק את היצר הרע של מעשה עבודה זרה

שחייבים עליו מיתת בית דין, דהיינו על הוצאה לפועל של מעשה עבודה זרה. אבל שורש החטא כלל לא התבטל, כי עדיין יש את הכח בלב על מיני העבודה זרה המנויים בדברי חז"ל, כגון הגאווה והרצון להיות מפורסם ולהגדיל את ישותו ולתפוס מקום בעולם, שזאת היא ההסרה העיקרית מקדושת התורה ומהשי"ת. שהרי אמרו חז"ל (סוטה ד, ב) כל המתגאה כאילו עובד ע"ז, והוא עובד את עצמו כמבואר בחובות הלכות.

וְשִׁמְרֶתֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחִי בָהֶם אֲנִי ה' (יח, ה)

עיקר החיות לקיים המצוות

בשפתי צדיק (פ' וארא) מביא בשם זקינו הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע בשם רבותינו ז"ל, שהפירוש הוא, שיעשה המצוות בחיות ולא בהתיישנות. ואמר על זה החידושי הרי"ם, שהפירוש עמוק מזה, והיינו שעיקר החיות יהיה רק עשיית המצוות, וצריך אדם לידע שכל חיותו בעולם הזה הוא רק לעשות המצוות, וזה שאמרו חז"ל (קידושין לט, ב) כל העושה מצוה אחת מטיבין לו כו', היינו גם כן שעושה המצוה בכל חיותו.

הוא, אם רואה שחושק תמיד לעשיית מצוה זו, או אם יש לו התנגדות והתנגדות היצר מאוד לקיים מצוה אחת, וממילא צריך אדם לקיים כל מצות ה' בכל חיותו. ומביא ראיה לזה, שהרי דוד המלך ע"ה היה חושק מאוד לבית המקדש, כמו שכתוב (תהלים קלב ד-ה) אם אתן שנת לעיני וגו' עד אמצא מקום לה', ולרוב תשוקתו ורצונו לבית המקדש זכה בו, דכיון שנגמר הבית המקדש נעשה חי כדי לראותו בעיניו.

לעשות מצוות ה' בחיות וזריזות

וכן כתב בשל"ה הקדוש (פרק דרך חיים תוכחות מוסר) שאומרו 'וחי בהם', רומז על כל

ומביא עוד, דכתב האר"י ז"ל שיש מי שלא בא לעולם רק לעשיית מצוה אחת, אשר זה חסר לו לתיקונו, והסימן

מה שיעשה האדם יעשה בזריזות נפלא, זהו וחי בהם, כלומר בחיות נמרץ, על דרך דאיתא בגמרא (ברכות ג, א) על ענין עשרה דברים שנאמרו בכוס של ברכה, ואחד מהם חי, ופירש רש"י ל' פרישק"א בלע"ז, והכוונה כאן שיעשה בבריות ובחיות ובזריזות כל מעשה אשר ציווהו השי"ת.

לקיים המצוות בכוונה

בספר לקוטי מהר"ם שיק מביא בפסוק זה, שמעתי בשם גאון אחד, דהנה יש בני אדם שעושים מצוות ה' בשלימות, רק אינם מכוונים לקיים בזה מצות הבורא, רק מצות אנשים מלומדה, שראו כן

מאבותיהם ועושים ג"כ כמותם, ובאמת לא זו הדרך אשר יעשה האדם, כי החובות הלכות (חשבון הנפש פ"ג אות ט') קורא בדרך מליצה על התפילה שהיא בלא כוונה, שהיא כמו 'גוף בלא נשמה' שאין לה חיות. כן גם המצוה בלא הכוונה היא בלי חיות כי כוונת המצוה הוא חיותה.

ואטעים הדבר יותר, דהנה כתבו הספרים שמכל מצוה נברא

מלאך טוב שמלמד סניגורא עליו. וא"כ כשעושה מצוה בלי כוונה נברא מלאך בלי חיות ואינו יכול ללמד זכות עליו כ"כ, וזאת כוונת הכתוב ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם 'וחי בהם', היינו שיעשה את המצוות באופן שיהיו חיים וקיימים בעולם הנצחי.

וְלֹא תִקְיָא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמְאָכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם (יח, כח).

האב מכה את בנו ואינו מגרשו מביתו

המגיד מדובנא זצ"ל בספרו משלי יעקב, מפרש בדרך משל, עשיר אחד היה לו בן יחיד, וגם החזיק בביתו יתום אחד, להיות כאח וחבר לבנו, שילמדו יחד אצל המלמד שהחזיק בביתו. והיתום אחרי שכבר היה בן בית שבע ודשן, התחיל להקל בכבוד המלמד, והיה אוהב למייל בכל יום בגנות ופרדסים כדי לבטל למודו, וכאשר נתוודע זאת אל העשיר גירשו

מביתו. לימים אחדים החליט גם הבן יחיד ללכת בדרכים כאלה, וכאשר שמע אביו הכניסו לחדרו והכה אותו הרבה, אחר שעה ושתיים כשוך חמת אביו, נכנס בנו לדבר עמו לאמר: אבי, למה נגרע חלקי מהנער היתום הזה, הלא גם הוא עשה את אשר עשיתי, ולא עשית לו מאומה רק גרשת אותו מביתך, היה לך לעשות גם עמדי כן, ומדוע הוספת לשפוך עלי חמה ובוז?! וענה לו אביו: היתום הלזה - האנכי הריתי או ילדתי? וכאשר

היה נראה לעיני שהוא הולך בדרך הישר, שומע לקול המלמד ויושב בבית הספר, החזקתיו אצלי, עתה כאשר ראיתו כי רוח אחרת עמו, הוצאתיו מביתי וגרשתי, אמנם אתה הלא בני אתה, איככה אגרשך מביתי מאת פני, הלא תדע שאוסיף להכות אותך עד שבהכרח תהיה סר למשמעתי, כי לא אעזבך עד שאצליח להביאך אל האושר וההצלחה.

הנמשל הוא: שלא יחשבו ישראל שכאשר יסורו מאחרי דרך ה', לא יעניש

אותם במכות, רק יגרש אותם מארצם, והארץ תקיא אותם כאשר קאה את הראשונים. לזה אמר לא כן הדברים, ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם, רוצה לומר לא תחשבו שיוגיע עליכם רק כמשפט שהגיע אליהם, רק כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם, ובהכרח ושמרתם את משמרתו ולא תטמאו בהם, והטעם אני ה' אלהיכם, ואיך אעזבכם.

הרוצה להיות שותף לזכוי הרבים הגדול
בהפצת הגליון לאלפים מישראל בארה"ק ובארה"ב
לזכות ולרפואת כל חולי ישראל או לעי"נ וכו'
נא להתקשר למערכת דרך אמונה

בארה"ק

054-843-7705

בארה"ב

718-930-8379

הגליון מופץ בחינם
לרפואת כל חולי ישראל
מותר להעתיק קטעים ממנו
או כולו לכל מטרה